

22. 3. 2021

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rozhodčí řízení a otázka jeho věcného přezkumu

Tento článek si neklade za cíl vyčerpat veškeré limity soudního přezkumu rozhodčích nálezů. Níže uvedený text je veden s cílem krátkého exkurzu do vedení rozhodčího řízení a zejména pravidel pro jeho věcný přezkum ze strany obecných soudů s důrazem na respekt k vůli stran.

Rozhodčí smlouvou nebo rozhodčí doložkou si smluvní strany sjednávají, že v případě sporu mezi nimi, nebude takový spor rozhodovat a hodnotit obecný soud, ale soud rozhodčí, případně i konkrétní osoba či osoby rozhodce. Strany si také obvykle, není-li sjednán stálý rozhodčí soud, který by se řídil svým jednacím řádem, ujednávají pravidla pro vedení následného rozhodčího řízení, a to nejenom stran procesního postupu rozhodce (např. lhůty pro vyjádření, rozesílání podání stran, odůvodnění rozhodnutí), ale i odměny pro rozhodce, pravidel pro náhradu nákladů řízení atd. V následném sporu se poté řízení řídí těmito pravidly s možností přiměřeně užít ustanovení zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Jedním z důvodů, proč se rozhodčí řízení těší v praxi oblibě, je skutečnost, že proti rozhodčímu nálezu nelze podat odvolání a řízení je tak velmi rychlé. Právní mocí rozhodčího nálezu se tedy rozhodčí řízení končí, tj. zpravidla po doručení rozhodčího nálezu stranám sporu. Jedinou možností, jak rozhodčí nález zvrátit, je zrušení rozhodčího nálezu soudem. Návrh na zrušení rozhodčího nálezu soudem musí být podán ve lhůtě tří měsíců od doručení rozhodčího nálezu navrhuující straně. Možnosti pro zrušení rozhodčího nálezu jsou navíc omezené a důvody pro jeho zrušení jsou zákonem taxativně vymezené v § 31 zákona č. [216/1994](#) Sb., o rozhodčím řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jako „zákon o rozhodčím řízení“). Jedním z těchto důvodů je skutečnost, že „*straně nebyla poskytnuta možnost věc před rozhodci projednat*“ dle § 31 písm. e) zákona o rozhodčím řízení.

Uvedeným důvodem argumentoval také žalobce, který se domáhal zrušení rozhodčího nálezu v řízení, o kterém následně rozhodoval Nejvyšší soud ČR svým rozsudkem ze dne 11. 4. 2017, č.j. 23 Cdo 4542/2016-182. Žalobce se domáhal zrušení rozhodčího nálezu, neboť měl za to, že mu v rámci řízení rozhodce neposkytl dostatečnou možnost vznést svá tvrzení a důkazy. Návrhu žalobce vyhověl nejprve Městský soud v Brně a rozhodčí nález zrušil. Své rozhodnutí soud prvního stupně zdůvodnil tím, že měl rozhodce v rozhodčím řízení nařídít ústní jednání, ačkoliv si toto strany v rozhodčí doložce předem vyloučily. Soud prvního stupně uzavřel, že z vyjádření žalobce bylo zřejmé, že je věc složitá, a proto měl rozhodce nařídít ústní jednání. Rozhodci vytkl také to, že rozhodčí nález dostatečně nezdůvodnil, ačkoliv odůvodnění rozhodčího nálezu rovněž strany sporu vyloučily již v samotné rozhodčí doložce. Krajský soud v Brně, jako soud odvolací, rozhodnutí prvního stupně potvrdil. Skutková zjištění i právní závěry soudu prvního stupně odvolací soud převzal a ztotožnil se s nimi. Proti těmto rozhodnutím podal žalovaný (v rozhodčím řízení žalobce) dovolání. Dovolatel brojil zejména proti závěrům obou stupňů týkajících se „doporučeného“ postupu rozhodce v napadeném rozhodčím nálezu. Jestliže soudy hodnotí podání žalobce a z jejich obsahu vyvozují, jak měl rozhodce v daném případě postupovat, jedná se o ukázkový přezkum rozhodčího nálezu nad povolený rámec. Tzv. věcný přezkum, tj. hodnocení závěrů a postupů rozhodce týkajících se samotného předmětu sporu a nikoliv procesního postupu, je z působnosti soudů vyloučen. To již bylo

ostatně Nejvyšším soudem ČR opakovaně judikováno (např. 33 Cdo 1354/2014, 23 Cdo 2570/2007, 23 Cdo 2950/2010). Oba soudy také dle názoru dovolatele ignorovaly vůli stran, které si podmínky pro vedení rozhodčího řízení jasně a určitě upravily hned na počátku vzájemného vztahu. Nejvyšší soud ČR podanému dovolání vyhověl, když převzal velkou část z dovolatelem tvrzených argumentů. Znovu zopakoval, že veškeré námitky vedoucí ke zrušení rozhodčího nálezu podle § 31 písm. e) zákona o rozhodčím řízení musí být nutně procesního charakteru. Stejně tak dle názoru dovolacího soudu nelze spatřovat pochybení rozhodce v té skutečnosti, že rozhodce nález odůvodnil pouze jednou větou, neboť rozhodce nález nemusel odůvodnit vůbec.

Z uvedeného rozhodnutí tak stále platí, že pro případ svěření pravomoci do rukou rozhodců, jsou jejich závěry, myšlenkové pochody a rozhodnutí zcela nedotknutelné a obecné soudy je nemohou dále přezkoumat. Stejně tak je dohoda mezi stranami rozhodčí smlouvy či doložky tím nejzásadnějším pro hodnocení podmínek vedení rozhodčího řízení.

Mgr. Miroslav Papoušek,
advokát

Valíček & Valíčková
advokátní kancelář, s.r.o.

[Valíček & Valíčková, advokátní kancelář](#)

nám. Svobody 18, Brno
Václavské nám. 47, Praha
Dukelská 12, Vyškov
Petra Bezruče 2, Ivančice

Tel.: 770 685 603

Tel.: 603 951 107

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

Další články:

- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)
- [Klientská zóna Jenda - právní účinky činění podání a doručování písemností](#)